Anul al 58-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { În România 3 lei / În străinătate 6 lei

Taxa postală plătită în numerar conform aprobării Dir. G-le P. T. T. Nr. Z4.464/939

Nr. 79 Luni 24 Martie 1941
12 Pagini

„ASOCIAȚIUNI" SIBIIU

ABONAMENTE IN ȚARA Lei 200 pe 3 luni Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80 In străinătate în raport cu tariful poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE IN ȚARĂ pe un an la UNIVERSUL COPIILOR ZIARUL CĂLĂTORIILOR, VESELIA, RADIO UNIV. și UNIV. LITERAR câte 220 lei UNIV.-SPORT 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar: „UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACTIE: 3.30.15

DIRECTOR ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

ACAPARATORII

Fenomenul scumpirii prețurilor nu-l constatăm numai noi. Frământarea internațională l-a generalizat, dar mai pretutindeni se dovedește că, în afară de cauzele reale, pricinuite de greutățile de transport, ori de lipsa materiilor prime pentru mărfurile manufacturate, rolul acaparatorilor e precumpănitor în determinarea urcării costului vieții.

In timpul din urmă, în afară de comercianții și industriașii profesioniști, s'au ivit pe piață cumpărători de mari cantități de mărfuri, capitaliști cari n'au găsit un mod mai onest de întrebuințare a banilor lor, decât acaparând anumite mărfuri cu intenția precisă de a le revinde cu prețuri înzecite.

In alte țări s'a făcut o inventariere rapidă a tuturor mărfurilor de mare consum și apoi s'a introdus „raționalizarea", pe baza căreia se dă fiecărui cetățean o cantitate redusă, dar egală pentru toți și cu prețul de cost la care se adaogă un câștig echitabil.

Constrângerea aceasta, — greu de aplicat într'o țară cu 80% populație rurală, care nu consumă unele articole și care e și producătoare și consumatoare, — noi n'am introdus-o, dar de lipsa ei au profitat acaparatorii cari au dosit mărfurile în așteptarea momentului prielnic, când raritatea acelor mărfuri le va aduce câștiguri nevisate.

Un decret lege, apărut în „Monitorul Oficial" de eri, abrogă dispozițiile precedente în ce privește specula ilicită și dă în seama ministerului coordonării grija stabilizării prețurilor.

Așteptăm măsurile ce va socoti util să le ia ministerul pentru aplicarea dispozițiunilor precizate în decretul lege de eri mai sus pomenit, și nu ne îndoim că își va îndrepta privirile și asupra activității acaparatorilor din umbră.

Sunt două căi paralele în această privință. Negustorii ori industriașii stabili, cu firme înscrise, cu depozite cunoscute și cu o activitate la lumina zilei, pot fi mai ușor controlați dacă oficialitatea veghează ca organele de supraveghere în subordine să fie alese dintre elementele de bună credință și pricepute.

Mai greu de urmărit sunt „improvizații", negustorii de ocazie, adevărații profitori ai tuturor împrejurărilor negre din viața economică a unui stat.

Fără să aibă sarcinile comerțului pe față, acaparatorii de ocazie sunt cei cari adună mărfurile disponibile, lansează zvonuri interesate cu privire la epuizarea „stocurilor", pentru ca, treptat-treptat, pe sub mână, să-și plaseze cu câștiguri fantastice mărfurile puse la adăpost de orice control al autorităților.

In momentele grave în care națiunile sunt preocupate de atâtea eventualități, când se cer tuturora sacrificii aspre, până la sacrificiul vieții în interesul neamului respectiv, când colectivitatea își strânge rândurile pentru apărarea bunului comun care este Patria, ar fi cu desăvârșire intolerabil să se mai îngădue faptele petrecute în trecutul război, când din mizeria și suferințele generale s'au acumulat atâtea bogății nemuncite și nemeritate.

Unirea tuturora, solidaritatea națională, grija pentru cei ale căror mijloace nu sunt la înălțimea prețurilor mereu urcate, sunt comandamente cari nu pot fi nesocotite de dragul câtorva profitori, lipsiți de omenie și lacomi de câștig.

Este un adevăr pe care îl repetă cu dârzenie toate mințile clar văzătoare, doritoare de ordine și de liniștită propășire a tuturor claselor producătoare: scumpetea nu e un fenomen economic, în vremuri grele ea constituie o serioasă problemă socială plină de neprevăzut.

SITUAȚIA PE TEATRELE DE OPERAȚIUNI

ZONA MARITIMĂ PERICULOASĂ DIN JURUL ANGLIEI. — LUPTELE DIN AFRICA ORIENTALĂ ITALIANĂ

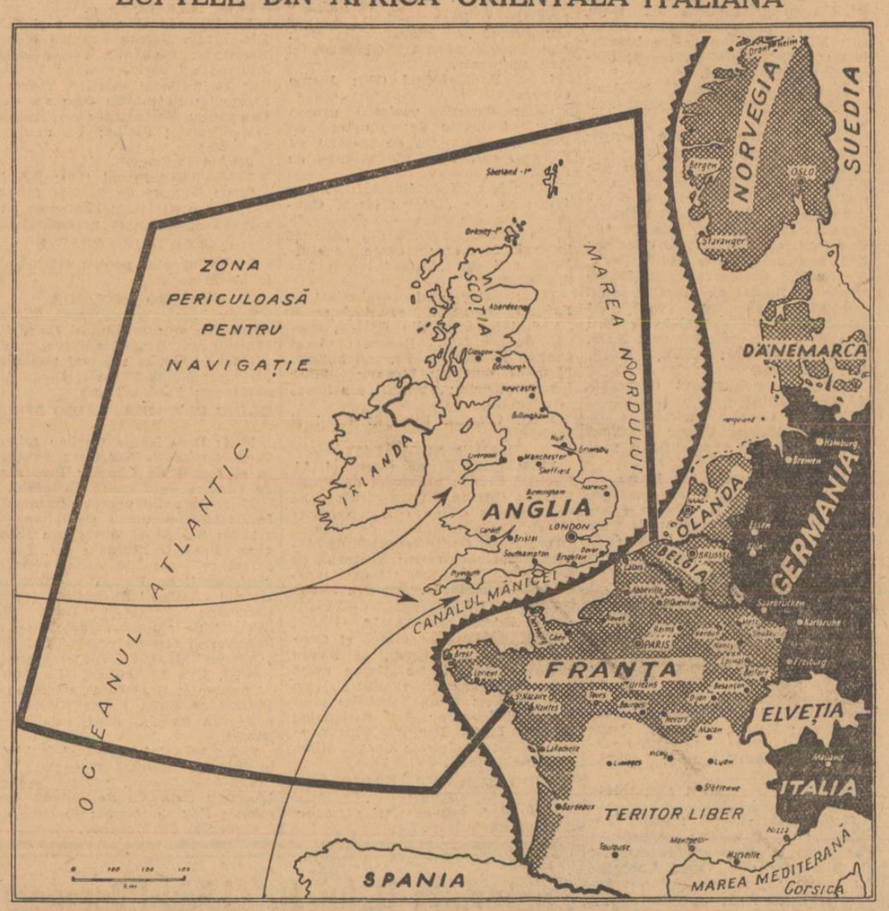

De câteva zile, amiralitatea britanică a dat o desvoltare mai mare serviciilor de patrulare și de recunoaștere prin vase speciale rapide și prin aviația de coastă. In legătură cu intensificarea acțiunii submarinelor și a aviației germane în zona periculoasă a canalului Mânecii, a Mării Nordului, a canalului Sf. Gheorghe dintre Irlanda și Anglia occidentală și a Atlanticului pe unde trec convoiurile britanice protejate de vase de război.

Eri avioanele de coastă engleze au atacat mai multe vase de patrulă rapide și bărci-torpiloare germane.

In cursul nopții de eri, profitând de o vizibilitate bună, formațiuni aeriene puternice germane au bombardat violent Plymouth. al doilea port militar principal al Anglieei, situat pe coasta canalului Mânecii și portul comercial Clacton-on-Sea; iar o escadrilă de avioane de bombardament engleze a atacat portul militar francez Lorient de pe coasta oceanului Atlantic, unde este și o bază pentru submarinele germane de tip oceanic.

In rada acestui port este insula fortificată St. Michel. In noaptea de 20-21 Martie avioane de bombardament engleze au zburat de-asupra regiunilor dela nordul Franței cu scopul de a ataca și alte porturi de pe coasta canalului Mânecii; dar tirul artileriei antiaeriene germane nu le-a îngăduit — comunică cartierul general german — să atingă obiectivele ce le urmăreau.

Atât pe toată lungimea coastelor Franței, Belgiei, Olandei, Danemarcei și Norvegiei, cât și pe toată lungimea coastelor Angliei, pe lângă artileria antiaeriană, instalată în condiții speciale și în punctele cele mai indicate de apărarea contra

(Continuare în pag. 2-a)

Iugoslavia s'a hotărât să adere la pactul tripartit

Vizita d-lui Bardossy in Germania

(Prin telefon dela corespondentul nostru din Berlin)

Berlin, 21. — Prevederile noastre, exprimate în repetate rânduri în ultimele corespondențe asupra relațiilor germano-iugoslave, s'au realizat.

Guvernul iugoslav a făcut cunoscut, după un lung consiliu de cabinet, că s'a hotărît să renunțe, în favoarea puterilor Axei, la atitudinea de strictă neutralitate adoptată până acum. S'a ajuns în această privință cu puterile Axei la un acord în sensul apropierii Iugoslaviei de grupul de puteri ale pactului tripartit.

„Politika" vorbește în numărul său de azi de mari evenimente politice, care se vor realiza înainte de sosirea ministrului de externe japonez în Europa.

Cu toate că forurile autorizate germane nu s'au pronunțat până acum în această chestiune, cercurile inițiate de aci anunță iminenta aderare a Iugoslaviei la pactul tripartit. Este posibil, ca din motive tehnice, semnarea aderării să fie amânată cu o zi, dar cu toate acestea, se crede că ea se va produce Sâmbătă.

După cum se spune, ceremonia semnării se va desfășura în palatul Belvedere din Viena, dar se mai arată că e foarte posibil ca ea să aibă loc la Muenchen sau Berlin.

Toate aceste amănunte n'au însă nicio legătură cu faptul că s'a ajuns la o lămurire definitivă a raporturilor germano-iugoslave și odată cu aceasta, la precizarea relațiilor Iugoslaviei cu grupul de state din pactul tripartit: Germania, Italia, Japonia, România, Bulgaria, Slovacia și Ungaria.

E demn de relevat cu această ocazie că principalul sens al pactului tripartit nu este ajutorarea militară, ci colaborarea tuturor forțelor europene pentru doborîrea Angliei, precum și punerea primelor jaloane în vederea stabilirii noului ordini europene.

In ce privește aderarea Iugoslaviei la pact, nu se poate spune că interesul puterilor Axei ar fi fost mai mare de cât al ei, deoarece ea se sustrage unei izolări la care ar fi fost expusă în cazul unei abțineri.

*

In urma debarcărilor de noui trupe engleze în Grecia, după cum se spune și la Salonic, situația din peninsula balcanică se apropie din ce în ce mai mult de un desnodământ.

Puterile Axei n'ar fi putut începe, de sigur, o acțiune militară contra Greciei, dacă n'ar fi fost asigurate de atitudinea Iugoslaviei, astfel că această atitudine trebuia neapărat lămurită.

Deși nu se știe însă amănunte asupra acordului germano-iugoslav, se poate totuși spune că Iugoslavia și-ar fi exprimat dorința să fie exclusă dela clauzele ajutorului mutual. In schimb ea va permite transportarea de materiale de război pe căile ferate.

Pentru Italia, aderarea Iugoslaviei la pactul tripartit are o deosebită însemnătate, având mai ales în vedere faptul că ea se mărginește atât pe mare cât și pe uscat cu aceasta.

In ce privește Turcia, și pentru ea a intervenit o situație cu totul nouă.

*

Față de acest eveniment politic de o deosebită însemnătate, toate celelalte evenimente, chiar și vizita d-lui Bardossy în Germania, rămân oarecum pe planul al doilea.

Se poate totuș spune că vizita ministrului de externe ungar nu are numai o însemnătate pur formală, deoarece i se atribue și un deosebit caracter politic, care a eșit în evidență în întrevederile dintre cei doi miniștri de externe, precum și în toasturile ținute în timpul dineului oferit d-lui Bardossy.

Anglia permite libera trecere a două vase de comerț franceze cu cereale spre Marsilia

Washington, 21 (Rador). — D. Sumner Welles, subsecretar de stat, a anunțat pe ambasadorul Franței că guvernul american a obținut consimțământul guvernului britanic pentru libera trecere spre Marsilia a două vapoare de comerț franceze încărcate cu cereale.

Se speră că formalitățile menite să garanteze securitatea transportului de 14.000 tone de grâu și făină, așteptat de populația din zona liberă a Franței, vor fi îndeplinite fără întârziere, prin consimțământul națiunilor beligerante.

Washington, 21 (Rador). — *Corespondentul agenției „Stefani" transmite următoarele:*

Un număr de 35 persoane dintre cele mai bogate au adresat o scrisoare d-lui Cordell Hull în care protestează împotriva eventualelor exporturi de alimente în Franța neocupată.

Ziarele dau o mare publicitate acestei scrisori care arată adevăratul aspect al omeniei multimiliardarilor americani.

Această scrisoare va putea mira pe cei ce credeau în frumoasele vorbe ale demo-plutocraților.

TOT DESPRE GRĂDINA ATENEULUI

de RADU D. ROSETTI

Indignat ca oricare om de bun simț de dărâmările caselor din fața Palatului Regal, pentru fantezia unei piețe publice ridicole, am luat mai anul trecut condeiul în mână și mi-am spus părerea cinstit: s'a reușit să se redea unui colț al Bucureștilor aspectul câmpiei lui Bucur.

După ce-au văzut și estetii dela primărie rezultatul strădaniei lor, care a costat câteva sute de milioane, se zice c'au adus un specialist din străinătate și l-au întrebat ce-i de făcut să 'ndrepte treaba.

— Nimic decât să construiți la loc, a răspuns solicitatul.

Adevărul acesta nu convenea să fie spus. Și coana Anastasia pe vremuri m'a cenzurat.

Atunci, a trebuit s'o iau mai pe ocolite; și luând ca pretext desființarea grădinii Ateneului, am făcut, tot aici în „Universul", un mic istoric al locului, fost *Livadea Văcărăscului* și *Episcopia — devenit prelungirea Pieții Palatului.* Un fel de „Nu zic, dar spun"

Dar nici sub această formă nu m'au lăsat cerberii din acel timp „să mă răcoresc" de tot.

Iată motivul pentru care, trecând eri din nou pe lângă fosta Grădină a Ateneului, și văzând pustiul ce se'nfățișează dinaintea ochilor, în locul erbei grase și al pomilor înfloriți ce încântau văzul în fiecare primăvară, reiau subiectul, de-astă dată cu „bucăți" inedite ce nu vor mai fi oprite.

„Noul ritm urbanistic", cum fusese botezat, retezase într'o noapte toți arborii bătrâni, fără să'ndrăznească să crâcnească nimeni.

Cu câțiva ani în urmă, când s'au tăiat numai doi pomi, dintr'un colț al grădinii, pentru a se face loc tramvaiului ce cârmea pe strada Corăbiei (azi desființat), lucrurile s'au petrecut altfel. A fost chestie mare. Intruniri publice de protestare, fulgerătoare articole de gazetă, dezbateri în Parlament, la cari au luat parte Nicolae Xenopol, Alexandru Marghiloman, V. Mortun,

(Continuare în pag. 2-a)

Irlanda se inarmează spre a-și putea menține neutralitatea

Washington, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

„Washington Post" anunță că d. Frank Aiken, ministrul irlandez al apărării naționale, se află la Washington pentru a cumpăra contra numerar material de război, avioane și echipament pentru armata irlandeză, care numără 100.000 oameni, precum și vasele necesare pentru transportarea acestui material.

D. Aiken a declarat că Irlanda va lupta împotriva oricărui agresor, fie că ar fi englez sau german, în cazul când ar fi atacată.

La întrebarea pentru ce Irlanda nu pune la dispoziția Angliei porturile sale, d. Aiken a răspuns că aceste porturi aparțin Irlandei și că Irlanda a declarat că înțelege să rămână neutră în actualul conflict.

Dacă Irlanda ar pune porturile sale la dispoziția Angliei, ea ar intra, prin acest act, în război, dar pe ușa de din dos. Ori, dacă Irlanda intră în război, ea nu o poate face decât pe ușa din față. In cursul războiului mondial, Irlanda a dat 250.000 oameni, cari luptând sub drapelul englez au dobândit pentru popoarele mici dreptul de a hotări ele însele soarta lor.

Poporul irlandez este în proporție de 99 la sută în favoarea păcii. Irlandezii sunt hotărâți să nu ia parte la acest război, afară bine înțeles dacă nu vor fi atacați. Și în acest caz vor arăta că știu să se bată.

Dacă germanii ar încerca o invazie, irlandezii vor cere ajutorul Angliei.

La întrebarea dacă, în caz contrar, irlandezii vor cere ajutorul Germaniei pentru a-i apăra de atacul englez, ministrul irlandez a răspuns evasiv, spunând că într'un asemenea caz, Germania însăși ar oferi ajutorul ei.

La întrebarea dacă irlandezii sunt filo-britanici, d. Aiken a răspuns că ei sunt filo-irlandezi.

Un plebiscit în Eire și Ulster ar dovedi că 80 la sută din populație este pentru formarea unui singur stat irlandez.

Ministrul irlandez al apărării naționale a declarat apoi că are de gând să rămână trei săptămâni în Statele Unite.

*

Washington, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. transmite:

D. Aiken, ministrul irlandez al apărării naționale, a avut Joi o întrevedere cu d. Sumner-Welles, secretar adjunct al departamentului de stat.

După această întrevedere, d. Aiken a declarat că Oficiul Federal de Navigație nu a dat aprobarea sa pentru cumpărarea de către Irlanda a două cargoboturi din Statele Unite.

IARNĂ GREA LA PREDEAL

21 Martie

In stațiunea noastră a nins în ultimele două zile ca în toiul iernii.

Zăpada s'a depus într'un strat gros. Temperatura înregistrată la ora 9 seara, este minus 4 grade.

Avion englez prăbușit in Irlanda

Dublin, 21 (Rador). — *Biroul de presă al statului Eire anunță printr'un comunicat că Vineri la ora 9 și 30 un avion britanic s'a prăbușit în apropiere de Kinlogh, în comitatul Leitrin.*

Aparatul a luat foc și a fost mistuit de flacări, iar ocupanții lui au murit toți carbonizați.

Irakul se opune sporirii trupelor britanice din țară

Beirut, 21 (Rador). — Corespondentul agenției D.N.B. transmite:

D. Teufig al Suedi, ministrul afacerilor străine al Irakului, a făcut o expunere în senat cu privire la întrevederile sale cu d. Eden, ministrul afacerilor străine al Marei Britanii.

D-sa a subliniat că guvernul este ferm hotărât să mențină Irakul în afara războiului.

Ciocniri sângeroase intre hinduși și musulmani

Un oraș se află in flăcări

New York 22 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B. anunță:

Știri primite din Bombay declară că grave ciocniri s'au produs în localitatea Dacca (Bengal) între hinduși și musulmani.

Ciocnirile au luat proporțiile unei adevărate bătălii, care s'a soldat cu 14 morți și peste 100 de răniți.

O mare parte din oraș se află în flăcări.

Autoritățile militare au fost nevoite să intervină pentru menținerea ordinei.

In timpul nopții, locuitorii nu au voie să părăsească casele.

Acordul anglo-american pentru cedarea de baze navale și aeriene

Londra, 21 (Rador). — *Agenția „Reuter" anunță că în cursul săptămânii viitoare va fi semnat între guvernele din Londra și Washington acordul prin care se vor ceda Statelor Unite, cu titlu de arendare pe termen de 99 ani, diferite baze în marea Caraibelor și în alte părți.*

Experții tehnici americani și funcționarii englezi competenți au terminat studiul chestiunilor relative la acest acord.

Ravagiile inundațiilor in Ungaria

Budapesta, 21 (Rador).— După o vacanță destul de lungă, Senatul a ținut o scurtă ședință pentru a desbate în special problema inundațiilor.

Ministrul de interne a comunicat că apele au distrus 804 locuințe și alte 910 clădiri rurale.

Au suferit mari stricăciuni 820 locuințe și 1.057 alte clădiri rurale.

Ministrul agriculturii a arătat că aceste inundații se datoresc în bună măsură faptului că Dunărea nu are un curs regulat în drumul ei pe teritoriul iugoslav și ungar. In cursul recentei vizite la Budapesta a d-lui Tințar Marcovici a fost examinată și această chestiune și ea a găsit deplină înțelegere la oaspetele iugoslav.

POPORUL AMERICAN E IMPOTRIVA RĂSBOIULUI

New York, 21 (Rador). — *O anchetă, făcută de Institutul Gallup, a stabilit — după cum anunță corespondentul agenției DNB — că numai 17 la sută dintre persoanele întrebate s'au pronunțat în favoarea unei participări a Americei la război, în timp ce restul de 83 la sută s'au declarat contra războiului.*

Această proporție de cifre — scrie corespondentul — dovedește odată mai mult că se urmărește implicarea poporului american în război împotriva voinței sale.

Pe poduri construite de pionerii germani, o coloană de tancuri înaintează în Bulgaria

La 35 de ani — șapte copii

Refugiatul ardelean Pricop Paul, de 35 ani și soția sa, Dochia, de 36 ani, nu se pot plânge că Dumnezeu nu i-a dăruit cu copii frumoși și sănătoși. Iată, în fotografia de mai sus, pe cei șapte copii ai lui Pricop — băieți și fete. cel mai în vârstă de 12 ani și cel mai mic de 7 luni, adică — după socoteala noastră — la doi ani pruncușorul. Dacă părinții își pot privi cu dragoste odraslele lor și dacă între ei există cea mai deplină înțelegere, apoi nu mică le e grija când, îndepărtați, de vitregia vremurilor, dela căminul lor, fără un rost, trebue să se sbată astăzi spre a asigura „pâinea cea de toate zilele" copilașilor lor dragi. O atenție din partea oficialității pentru această cinstită și curată familie românească, în luptă cu nevoile refugiului, ar sporî bucuria din sânul ei, înlesnindu-i posibilitatea unei existențe omenești.